

Владислав II Ягайло

Підготувала учениця 7-В класу
Лук'янець Дарина

Біографія

- **Владислав II Ягайло** – великий князь Литовський (1377-1392), король Польський (1386-1434), родоначальник династії польських королів Ягеллонів.
- Народився в 1351 році в Вільнюсі в сім'ї великого князя Литовського Ольгерда і Тверської князівни Уляни Олександрівни. Син православних батьків, за твердженням деяких дослідників він в юності сповідував Православ'я і був хрещений з ім'ям Яків; інші історики доводять, що він залишався язичником до самого моменту прийняття римо-католицької віри.

За заповітом батька 1377 року успадковував трон. Його дядько Кейстут, який мріяв про великокнязівський престол для свого сина Вітовта, не наважувався порушити слово, дане Ольгерду у присутності литовських і російських панів і бояр.

- Кейстут надів на голову Ягайла великокнязівську шапку, накинув на плечі горностаєву мантію, дав у руки меч – символи великокнязівської влади. Ягайло успадкував могутню державу, що простягалася від Балтійського до Чорного морів, але сімейні чвари (у Ягайла було 11 рідних і 6 двоюрідних братів) погрожували постійними негараздами.

Політична діяльність

- У 1380 Ягайло уклав договір із Золотою Ордою проти Московської держави і став союзником Мамаю у Куликовській битві, але в самому бою не брав участі, зупинившись приблизно на відстані одного дня шляху від поля битви.
- Незабаром ворожнеча з Московською державою відійшла на другий план, так як 1382 року Ягайло вже вів боротьбу за владу з Кейстутом, що мав чимало хрестоносців серед найманців свого війська. Ягайло перекупив їх і захопив у полон Кейстута разом з дружиною Бірута і сином Вітовтом.
- У Кревському замку Кейстут, за показаннями одних джерел, в припадку розпачу сам на себе наклав руки, а згідно з іншими, був задушений за наказом Ягайла. Також є свідчення, що Ягайло наказав утопити і Біруту, віднявши перед цим у них Вільнюс і замок в Троках (нині Тракай).
- Але двоюрідний брат Ягайла Вітовт, ув'язнений разом зі своїм батьком Кейстутом в той замок, встиг врятуватися втечею до великого магістра тевтонського ордена і почати війну з Ягайлом. У цій кампанії Вітовт і лицарі змусили Ягайла, за договором на річці Дубіссе в 1384 році, відмовитися від Жмуди і прийняти протягом чотирьох років римо-католицизм.
- Відчуваючи хиткість влади, в 1383-1384 роках Ягайло почав шукати підтримки у Польщі. В результаті Кревської унії 14 серпня 1385 Ягайло зобов'язався прийняти римо-католицизм і повернути Польщі відторгнуті у неї раніше землі.
- У 1386 році до Ягайла приїхали послы з Кракова, просячи прийняти Польську корону, так як краківці стали проти волі бездітного польського короля Казимира передати владу Подільському князю Костянтину Ольгердовичу – зведеному брату Ягайло, синові Ольгерда від першої дружини Марії Ярославни, княжни Вітебської.

Ягайло прийняв пропозицію – 12 лютого того ж року він прибув до Кракова, 15 лютого перейшов у римо-католицизм і був хрещений під ім'ям Владислава, а 18 лютого повінчаний з польською королевою Ядвігою I. Так були об'єднані Польща і Литва під польською системою управління. При включенні Литовського князівства до складу Польського королівства Ягайлу було наказано «навік приєднати всі свої землі, литовські та російські, до корони Польської». Унія Литви та Польщі стала основою опору наступу Тевтонського ордена, що раніше загрожував обом країнам. Питання про те, чи був Ягайло польським королем або тільки чоловіком польської королеви, яке обговорювалося польськими вченими з ХІХ століття і залишається відкритим.

- Протягом усього життя Ягайло бажав спадкоємця, але довгий час у нього не народжувалося синів. Після невдачі у першому шлюбі, в 1402 році він другим шлюбом одружився на Ганні Цілійській, прожив з нею 15 років в очікуванні спадкоємця, але народжувалися лише дочки. 1417 Ягайло знову одружився на Єлизаветі Грановській, але шлюб виявився недовгим і безплідним. Потім, в четвертий раз, він одружився на Софії, від якої і народилися сини, зокрема майбутні королі Польщі – Владислав III і Казимир VI.

Цікаві факти

- Король Владислав Ягайло не володів ні освітою, ні теоретичними знаннями. Він був вихований воїном і вихований як воїн. Але не дивлячись на свою жорстокість і примітивність, високо цінував роль науки і знань. Він любив живопис, захоплювався музикою, був вкрай чутливий до краси природи. Як політик, Ягайло був досить розумним і гнучким, але не завжди лояльним. Його прямотинність і простота у спілкуванні не рідко ввергали в шоковий стан представників аристократії. Дратівливість, упертість, ревності і постійні підозри – так можна охарактеризувати характер польсько-литовського короля. Вавель він не любив і намагався якомога менше бувати там. Справжнім будинком для Ягайла стала його резиденція в Корчині.
- Ягайло дивувався своїх підданих тим, що був дуже охайний – досить рідкісне явище для середньовічної Європи, коли навіть багаті дами гребували щоденних гігієнічних процедур. Кожне ранок, відразу після пробудження, він вирушав у туалетні кімнати, де приводив себе в порядок в течії декількох годин. Ягайло дуже любив приймати ванни і робив це щодня.
- Владислав II любив поспати – цього ритуалу він віддавав увесь свій вільний від турбот час. Він ніколи не вживав алкогольних напоїв (слід віддати йому належне), ненавидів запах і смак яблук, а ось груші куштував з величезним задоволенням.
- Але справжнім сенсом життя Ягайла було полювання. Їй він віддавався з величезною пристрастю. Зрештою, з-за неї (частково) і помер.
- У 1419 році сталася дивна подія, що змусила Владислава засумніватися у вчиненому – у власному хрещення і хрещення Литви. Під час однієї з поїздок, величезна блискавка вдарила в карету короля, смерть вразивши двох дворян і сім лицарів разом з кіньми. Король відбувся лише часткової глухотою, а його одяг наскрізь просочилася запахом сірки.

Шлюб Ядвіги з литовський князем
забезпечував Польщі надійне союзництво.

Останні дні життя

- Смерть короля була на стільки банальною, на скільки і містичною. Прохолодним весняним ввечері Владислав вийшов з своїх покоїв і почув, як у найближчій гаю співає соловей. Король був настільки зачарований співом цієї непримітної пташки, що відправився прямо в ліс, не подбавши про теплого одязі. Там він пробув кілька годин, а повернувшись – забився у лихоманці. Придворний лікар констатував діагноз – запалення легенів.
- Ягайло лежав у ліжку, закутаний теплими перинами. Він розігнав всіх цілителів і придворних, залишивши біля себе лише стару служницю-литвинку. Служниця сиділа біля його узголів'я, наспівуючи протяжні пісні рідною мовою, а перед очима Владислава проносилася вся його життя. Цілих 48 років він носив на голові корону польську, був одружений 4 рази, зміг вирватися з лап двоюрідного брата Вітовта і перемиг хрестоносців. Він охрестив Литву, приєднав до Великого князівства західно-українські землі, зробив все, для Польщі і Литви, що тільки міг зробити. Раптом він помітив неясну тінь. Придивившись, він упізнав у примару свого дядька Кестута – батька Вітовта. Коли-то, вони разом правили Великим князівством Литовським, але чвари та інтриги призвели до непримиренної ворожнечі. Князь Кейстут був задушений за наказом Ягайла в 1382 році в Крево (Білорусь). Привид наблизився до змученого племіннику, поцілував спітніле чоло і повільно накрит долонею його очі... Стара служниця, затиснувши в кулачку сіру від часу мотанку (ритуальну ляльку з ниток), підійшла до ще теплого тіла великого короля і прошепотіла на вухо: «Тепер ти вдома».

Навіть після смерті язичницькі боги
опікуються Ягайлом

Улюблена резиденція Владислава Ягайла.

